

hulp werd als onverenigbaar beschouwd, zelfs in strijd met elkaar. Reeds lang was, ook in kringen van kinderrechtvaardigen, een strijd-vraag of de minimum leeftijd voor strafrechtelijke verantwoordelijkheid niet verhoogd moest worden. De Bie had indertijd al gepleit voor 16 jaar. Deze leeftijd is in 1961 12 jaar geworden, een compromis tussen voor- en tegenstanders van een minimum grens in de wet.

Ondertussen was de rechtsmacht van de kinderrechtvaardiger uitgebreid. Bij de herziening van het civiele kinderrecht werd voorgeschreven, dat de kinderrechtvaardiger moest deelnemen aan alle rechtbankzaken, die het gezag over kinderen betreffen.

Het nieuwe kinderstrafrecht laatstelijk geeft de kinderrechtvaardiger meer inspraak bij het vervolgingsbeleid van de officier van Justitie, zeggenschap over voorwaardelijke invrijheidsstelling na veroordeling tot tuchtschoolstraf of arrest en enige inspraak bij de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen. Dit alles getuigt van vertrouwen van de wetgever in de kinderrechtvaardiger als specialist.

De voorkeur voor de maatregel van ondertoezichtstelling bleef bestaan – het aantal bleef jaarlijks toenemen tot 1957 – daarna komt een kentering. Vanaf 1961 is een duidelijk dalende tendens merkbaar. Toen ik in 1947 het ambt van Overwater overnam stonden er in het arrondissement Rotterdam 800 kinderen onder toezicht. Dit aantal is opgelopen tot over de 3000. Nu is het tot onder de 2000 gedaald.

Is het vertrouwen in de kinderrechtvaardiger verdwenen? Of is het vertrouwen van de kinderrechtvaardiger in de maatregel verdwenen of is er veel minder behoefte aan deze vorm van hulp aan het bedreigde kind?

Er is kritiek op het kinderrecht, op de kinderrechtvaardigerspraak, het procesrecht dus en op de instellingen, die straffen en maatregelen uitvoeren.

Het vijftigjarig jubileum van de kinderrechtvaardigerspraak is herdacht met een congres over het onderwerp Hulp en Recht. De achterliggende vraag was: kan effectief hulp verleend worden binnen het kader van een justitiële maatregel? Een groep protesterende jongeren, waaronder de bond van minderjarigen, kwam met span-doeken binnen en eiste antwoord van de congressisten op een aantal vragen, waarvan de eerste luidde: mag een kind hulpverlening naar eigen keuze hebben? Dit demonstreert wel de crisis.